

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र – ३

विषयः– समाजशास्त्रीय विचारवंत (भाग-१) (SC – 301)

दिनांक : २४/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
  ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

- १.१ विज्ञान म्हणजे काय? वैज्ञानिक पद्धतीवर टिप्पणी तयार करा.
- १.२ ऑगस्ट कॉम्ट यांचा मानवी समाजाच्या प्रगतीच्या अवस्थांचा नियम स्पष्ट करा.
- १.३ मार्क्सचा ऐतिहासिक भौतिकवादाचा सिधांत स्पष्ट करा.
- १.४ स्पेन्सर यांचा समाजाचा सेंद्रिय सिधांत स्पष्ट करा.
- १.५ डरखीमचे श्रमविभाजनविषयक विचार विशद करा.
- १.६ डरखीमचा धर्माचा सिधांत स्पष्ट करा.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

- २.१ समाजशास्त्राचा शास्त्र या दृष्टीने असलेला वर्तमान दर्जा लिहा.
- २.२ कॉम्ट यांचे धर्माविषयक आणि स्त्रीविषयक विचार स्पष्ट करा.
- २.३ मार्क्सचे भांडवलशाहीविषयक विचार मांडा.
- २.४ स्पेन्सरचे समाजाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

- ३.१ समाजशास्त्रातील प्रमुख प्रतिमाने
- ३.२ कॉम्ट यांचा प्रत्यक्षवाद
- ३.३ मार्क्सची परात्मतेची संकल्पना
- ३.४ डरखीमचे आत्महत्येचे प्रकार

Translation in English

Sub: Sociological Thinkers (Part-1) (SC-301)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
  - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 What is science? Prepare a note on scientific method.
- 1.2 Explain Comte's Law of Three Stages in the development of human society.
- 1.3 Explain Marx's theory of historical materialism.
- 1.4 Explain Spencer's organicistic theory of society.
- 1.5 Elucidate Durkheim's thoughts on division of labour.
- 1.6 Explain Durkheim's theory of religion.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Write the present status of sociology as a science.
- 2.2 Explain Comte's views on religion and women.
- 2.3 State Marx's thoughts on capitalism.
- 2.4 Explain Spencer's types of society.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Important models in sociology
  - 3.2 Comte's positivism
  - 3.3 Marx's concept of alienation
  - 3.4 Durkheim's types of suicide
-